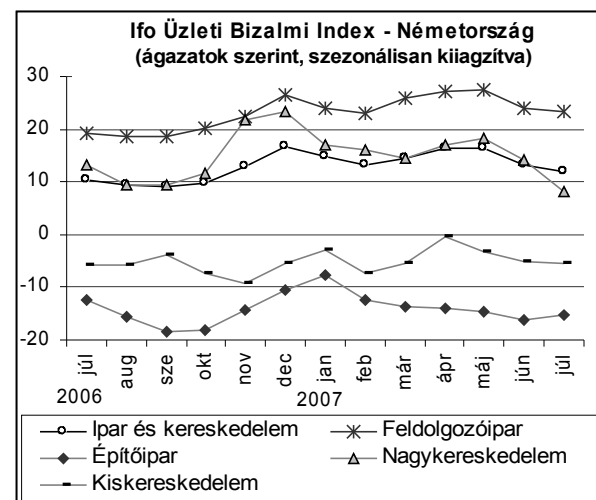
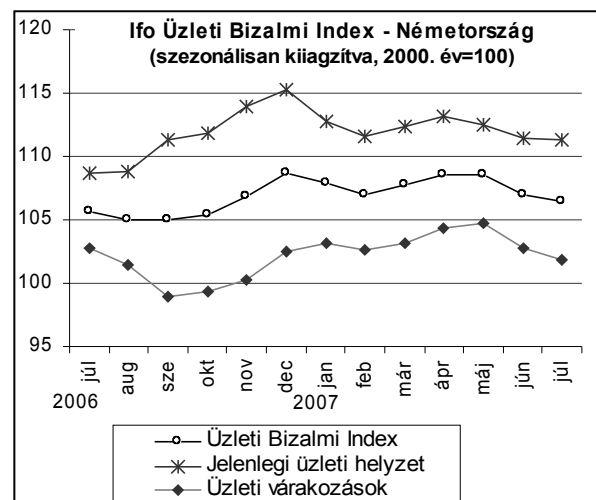

Gazdasági Havi Tájékoztató

Az augusztusban megjelent magyar makrogazdasági adatok közül kétségkívül a GDP növekedési üteme keltette fel leginkább az elemzők figyelmét. Ez nem meglepő, miután a bruttó hazai kibocsátás jelentősen lelassult, a második negyedévben mindössze 1,4%-os volt a bővülés az egy évvel korábbi szinthez képest. A makroadatokat arra utalnak, hogy a reformintézkedések az állami szektor mellett számos egyéb, piaci szektorra is kedvezőtlen hatást gyakorolnak, ami elsősorban a reálbérek csökkenésén és a fogyasztás visszafogásán keresztül fejti ki hatását. (Júniusban a kiskereskedelmi forgalom 3,6%-kal volt alacsonyabb az egy évvel korábbinál.) Az építőipari termelés csökkenése a beruházások visszafogott alakulását vetíti előre, ami a gazdaság növekedési pályáját hosszabb távon is veszélyeztetheti. A negatív hatásokat a második félévben a kedvezőtlen mezőgazdasági folyamatok is felerősíthetik. Az ipar, különösen az export ágazatok változatlanul kedvező képet mutatnak, a kivétel dinamikus bővül, ezzel együtt azonban a gazdaság növekvő mértékben függ az export partnerek gazdasági helyzetének alakulásától. A nemzetközi gazdasági környezet egyelőre kedvező, de a jelek szerint tetőzik az erős európai konjunktúra. A visszafogott fogyasztás és a lassuló gazdaság infláció-mérséklő hatást gyakorolnak, azonban az élelmiszerárak és az olajárak elmúlt időszakban bekövetkezett emelkedése ellentétes irányba hatnak. A Magyar Nemzeti Bank elemzői felfelé módosították az inflációs várakozásokat, 2007-re 7,3% helyett 7,6%-os inflációt, jövőre pedig 3,6% helyett 4,5%-os inflációt prognosztizálnak. Ezzel együtt lefelé korrigálták a jegybanki szakértők a GDP növekedési ütemét, 2007-re 2,5% helyett már csak 2%-os bővülést várnak.

Üzleti helyzet és várakozások Németországban

Magyarország gazdasági növekedésében az elmúlt egy évben egyre meghatározóbb szerepet töltött be az exportértékesítés. Ezzel együtt mérséklődött a belföldi kereslet, és az ipari rendelésállomány alakulását tekintve a hazai kereslet tartós visszaesése sem zárható ki. Ennek következtében a gazdaság növekedési kilátásai az eddiginél nagyobb mértékben függenek az export partnerek üzleti helyzetétől és várakozásaitól. Magyarország legjelentősebb kereskedelmi partnerországában, Németországban az Ifo Konjunktúra Mutató alapján jelenleg kedvező az üzleti hangulat. A pillanatnyi üzleti helyzet megítélése az utóbbi két hónapban nem változott. Az üzleti bizalmi index azonban júniusban és júliusban is mérséklődött, ami a következő 6 hónapra vonatkozó visszafogott várakozásoknak tudható be. Az Ifo elemzői szerint az év második felében még nem várható törés a német gazdasági növekedés lendületében. A feldolgozóiparban a jelenlegi helyzet megítélése kissé romlott az elmúlt három hónapban, a kilátások ezzel szemben javultak, bár ezen belül az export-várakozások kissé mérséklődtek. A német építőiparban az enyhén mérséklődő tendenciával szemben júliusban ismét javult az üzleti hangulat, az ágazat kilátásait azonban egyelőre még visszafogott várakozások jellemzik. Hasonlóan a jelenlegi helyzet megítéléséhez képest kedvezőtlenebbek várakozások a kis- és nagykereskedelemben is. Összességében megállapíthatjuk, hogy a németországi üzleti kilátások egyelőre kedvezőek a magyar termelés húzóerejét nyújtó exportágazataink számára, a pozitív impulzusok azonban az év második felében mérséklődhetnek.

Fogyasztói árak

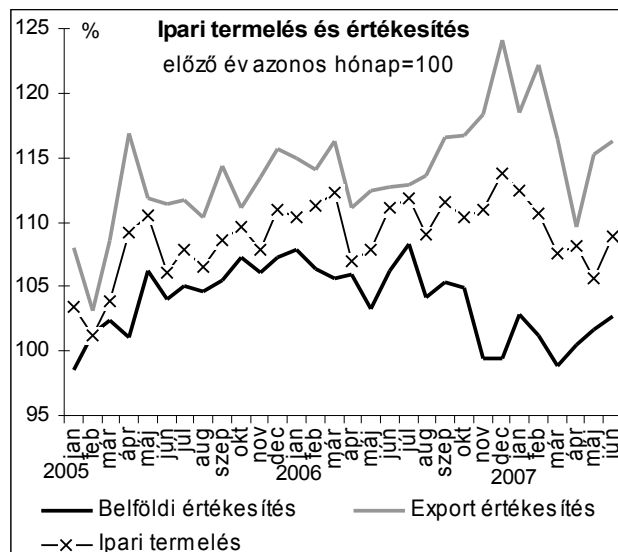
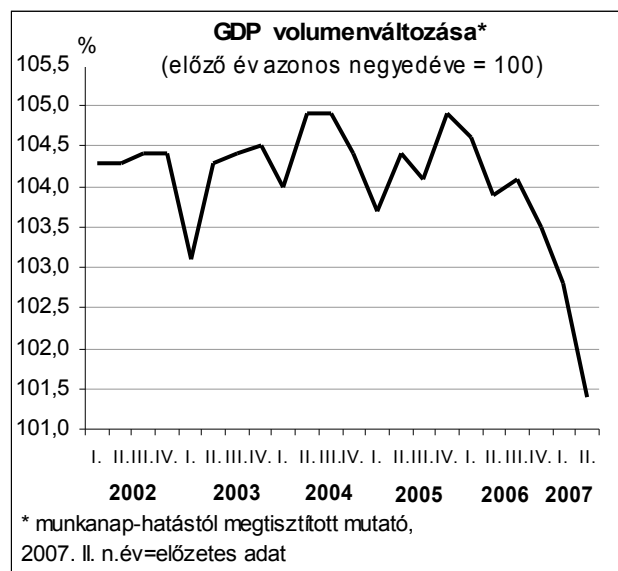
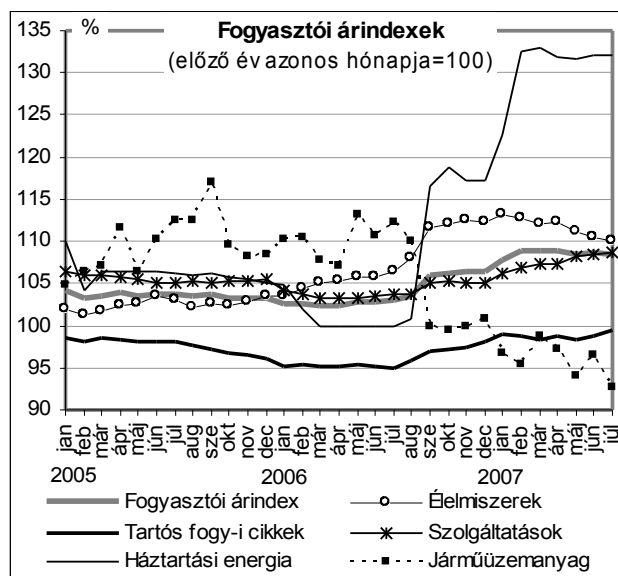
A fogyasztói árak emelkedése a 2007. márciusban elért 9,0%-os csúcspont után az azt követő hónapokban kissé mérséklődött, júliusban a pénzromlás üteme 8,4% volt. Az év első hét hónapjában átlagosan 8,5%-kal emelkedtek az árak az egy évvel korábbihoz képest. Továbbra is a háztartási energia árai nőttek legnagyobb mértékben, 31%-kal, aminek háttérében a hatósági áremelések álltak. Az élelmiszerek 12%-kal drágultak, míg a többi főcsoportban átlag alatti volt az áremelkedés, a tartós fogyasztási cikkek esetében pedig csökkenetek az árak.

GDP

A KSH és az Ecostat közös gyorsbecslése alapján Magyarország bruttó hazai terméke 1,4%-kal nőtt 2007 II. negyedévében az előző év azonos időszakához viszonyítva, kiigazítás nélkül és a naptári hatást figyelembe véve egyaránt. Ezzel folytatódott a 2006 III. negyedéve óta tartó lejtmenet. A bruttó hazai termék bővülési ütemének szembetűnő visszaesése elsősorban a reformintézkedések következményeivel, a reálbér-csökkenéssel, és ezen keresztül a magánfogyasztás visszaesésével magyarázható. A hazai kibocsátás visszaeséséhez emellett a tavalyihoz képest – a kedvezőtlen időjárási viszonyok következtében – gyengébben teljesítő mezőgazdaság is hozzájárult.

Ipari termelés

Az ipari termelés az előző év azonos időszakához viszonyítva 2007 júniusában 8,9%-kal nőtt. A termelés volumene az év első hat hónapjában 8,3%-kal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában. Az ipari termelést változatlanul az export húzza, miközben a belföldi értékesítés 2006 utolsó negyedéve óta stagnál, vagy csak mérsékelt ütemben erősödik. 2007 első hat hónapjában az ipari export 15,7%-kal, júniusban 16,3%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva, míg a belföldi értékesítés az első félévben 0,8%-kal, júniusban 2,7%-kal nőtt. A júniusi exportkivitel közel kétharmadát a feldolgozóipar két ágazata adta. E két ágazat közül a villamos gép, műszer gyártásának exportvolumene 20,8%-kal, a járműgyártásé 14,9%-kal bővült. 2007 júniusban az összes rendelésállomány 0,8%-kal maradt el az egy évvel korábbtól, ezen belül az export rendelésállomány stagnált, a belföldi rendelésállomány pedig számottevően, több mint 6%-kal visszaesett.

Feldolgozóipar

2007 júniusában a feldolgozóipar termelése az előző hónapokhoz képest nagyobb mértékben, 9,6%-kal emelkedett. A júniusban az idei növekvő tendenciát folytatva jelentősen, 20,7%-kal emelkedett a gépek, berendezések gyártása, és tartós növekedésre utalnak az ágazat rendelésmutatói is. A feldolgozóipari termelés egyötödét kitevő járműgyártás termelése is az átlag felett, 18,1%-kal bővült. Az előző havinál gyorsabb ütemben, 12,9%-kal nőtt a legnagyobb súlyú feldolgozóipari ágazat, a villamos gép és műszer-gyártás kibocsátása.

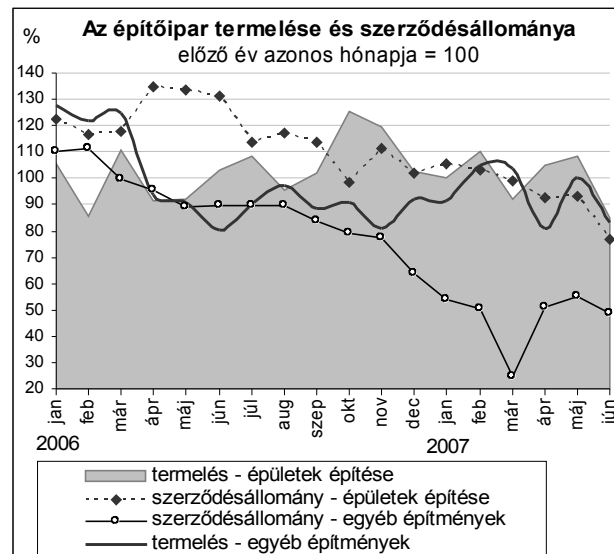
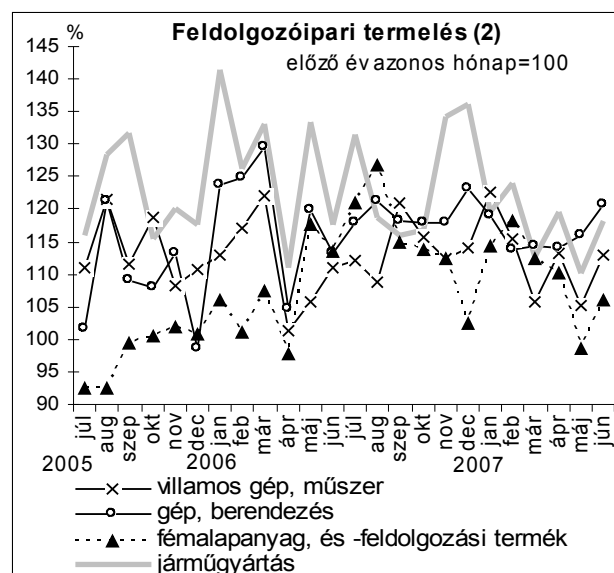
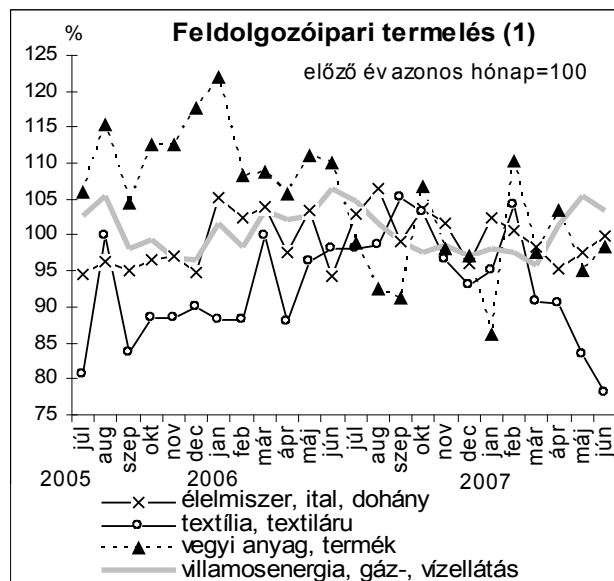
A kisebb súlyú ágazatok közül számottevően bővült a nemfém ásványi termékek előállítás (23,3%-kal), valamint a gumi-, műanyag termék gyártása (13,2%-kal). A villamosenergia-, gáz-, gőz- és vízellátás kibocsátása 3,4%-kal magasabb volt, mint az előző év azonos időszakában.

A feldolgozóipari termelés több mint egytizedét képviselő élelmiszer, ital és dohány gyártása az előző év szintjén maradt. Tartóssá vált a csökkenés a vegyi anyag termék gyártásában - júniusban 1,6%-os volt a visszaesés -, ami elsősorban a hazai eladások mérséklődésének a következménye. Az ágazatok közül a legnagyobb mértékben, 22%-kal a textil, textilárú gyártása maradt el az egy évvel korábbtól.

Építőipar

Az építőipari termelés 2007 júniusában 15,8%-kal csökkent 2006 júniusához képest. Az év első hat hónapjában a termelés 4%-kal maradt el az egy évvel korábbi szinttől. A termelés csökkenése mind a nagyobb cégeknél, mind a kis- és középvállalkozások körében megfigyelhető volt. Figyelembe kell venni, hogy júniusban jelentősen csökkent az előző években elsősorban utépítéssel foglalkozó nagy- és középvállalkozások termelése. Az egyéb építmények építése 6,8%-kal maradt el az egy évvel korábbtól.

Ugyanakkor nem csak az utépítések, az épületek építése is kismértékben csökkent, évkezdetétől 1,3%-kal. A kilátások alapján egyelőre nem várható fellendülés az ágazatban. Az építőipar június végi szerződésállománya 41,3%-kal volt kisebb az egy évvel korábbinál. Ezen belül az épületek építésére kötött szerződések állománya 23%-kal csökkent, az egyéb építmények építésére kötöttek a felére esett vissza. Az építőipari termelés mérséklődése a beruházások visszafogására utal, ami hosszabb távon is kedvezőtlen hatással lehet a gazdaságra.

Külkereskedelem

Júniusban – az első becslés szerint – az export euróban kifejezett értéke több mint 17%-kal, az importé közel 16%-kal nőtt a múlt év azonos hónapjához képest. A külkereskedelmi mérleg hiánya 41 millió euró volt, lényegesen kisebb a tavaly júniusi 114 milliónál. Mindez az év korábbi hónapjaiban érvényesülő tendencia folytatódását jelzi, amely alapvetően a forgalom dinamikus növekedésével, az exportnak az importét felülmúló dinamikájával és az egyensúly javulásával jellemezhető. A január–júniusi időszak egészében – szintén euróban kifejezett adatok alapján – az export értéke 17%-kal, az importé 14%-kal volt nagyobb, mint egy évvel korábban.

Keresetek

Az év első hat hónapjának átlagában a nettó keresetek 1,6%-kal, a fogyasztói árak 8,6%-kal növekedtek, így a reálkereset összességében 6,4%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. Az első féléves reálkereset a versenyszférában 4,8%-kal, a költségvetés területén pedig 9,3%-kal csökkent 2006 azonos időszakához képest. (Egy évvel korábban a versenyszférában a keresetek reálértéke 5,8%-kal, a költségvetés területén 4,8%-kal nőtt.) A teljes munkaidőben foglalkoztatottak egy főre jutó havi bruttó átlagkeresete 7,9%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban. A nettó kereset szerény mértékű növekedésében szerepe van a tavaly szeptembertől érvényes, alkalmazottakat terhelő egészségbiztosítási és munkavállalói járulékelémlésnek, illetve az előbbi januári újbóli emelésének.

Foglalkoztatottság, munkanélküliség

2007 II. negyedévében a foglalkoztatottak száma 3 millió 943 ezer fő volt, ami enyhe növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest. A munkanélküliek száma két év óta először csökkent 300 ezer alá, és 2007 II. negyedévében átlagosan 297 ezer főt tett ki, ami 9 ezerrel kevesebb 2006. április–június hónapjaihoz képest. A 15–74 évesek foglalkoztatási rátája egy év alatt 51,0%-ról 51,1%-ra nőtt. A korcsoportok közül a fiatalok (15–29 évesek), illetve az 55–59 évesek létszámában következett be nagyobb mértékű csökkenés. Ezzel szemben a 35–44 évesek, illetve a 60–69 évesek körében emelkedett a létszám és a foglalkoztatás aránya. 2007 II. negyedévében a munkanélküliségi ráta az előző év azonos időszakához képest 7,2%-ról 7,0%-ra csökkent.

Forrás: KSH, MNB, IFO, Világ gazdaság

Publikáció esetén kérjük, hogy elemzésünkre az alábbiak szerint hivatkozzon: MKIK GVI: Gazdasági Havi Tájékoztató, 2007/július, Budapest

